
Vergadering van 16 september 2019

2019_GRMW_00941 Principiële vaststelling van de namen 'Hof van Oombergen', 'Hilda Daneelsstraat', 'Hélène Mallebranckestraat', 'Martha Anthonisstraat', 'Simonne Verhellestraat', 'Pierrette Cuelenaerstraat', 'Julienne De Plupad', 'Martha Grypstraat', 'Stephania Demoorpad', 'Simone Moulinpad' en 'Marie Pollstraat' voor de doortrekking van het reeds bestaande Hof van Oombergen en voor de nieuwe wegenis in de tweede fase van de verkaveling gelegen Dreef-Veldekenstraat te Oostakker en organisatie van een openbaar onderzoek - Goedkeuring

Bevoegd: Mathias De Clercq

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

- Het Decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van openbare wegen en pleinen, artikel 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet van 28 januari 1977 tot bescherming van de namen van openbare wegen en pleinen.

Motivering

In de eerste fase van de verkaveling die uitkomt in Dreef te Oostakker werden reeds 2 straatnamen (Hof van Oombergen en Te Winkel) toegekend. In de tweede fase van de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker dienen nog 11 nieuwe straten en fiets- en wandelpaden een plaatsnaam te krijgen, zoals met cijfers 1 tot en met 11 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Voor de weg aangeduid met cijfer 1 op het plaatsnaamgevingsplan wordt het bestaande Hof van Oombergen doorgetrokken. 'Hof van Oombergen' werd oorspronkelijk aangebracht door het Archief Gent als beschikbaar toponiem voor deze locatie: 1672 *sevenste beloop ... tot aende dreve van Oomberghe scheidende de prochie (= van Oostakker) jegens Loochristi*, Rijksarchief Gent, Leenhof Sint-baafs, 1343, folio 55 r°. Over de heer van Oombergen worden we ingelicht via het artikel van R. Poelman in Jaarboek Heemkundige Kring De Oost-Oudburg 19 (1982), p. 125-126. Het naamvoorstel van het Archief Gent was 'Hof van Oombergen' zonder de toevoeging -straat.

Het Archief Gent deelde mee dat er voor deze locatie geen extra toponiemen meer beschikbaar zijn, bijgevolg werd gezocht naar vrouwen die een link hebben met elkaar (actief in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog) en met Gent.

Voor de weg aangeduid met cijfer 2 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Hilda Daneelsstraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Hilda Daneels is geboren op 02 februari 1912 te Gent en overleden op 29 april 1979 te Gent. Ze is zonder enige twijfel een door en door Gentse verzetsstrijdster en politica geweest. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was zij samen met haar man, substituut Dirk Sevens, in het verzet gestapt en had er deelgenomen aan activiteiten van Socrates, de dienst voor hulp aan werkweigerars, en van het Geheim Leger. Beiden werden opgepakt en haar echtgenoot kwam om in het kamp van Breendonk. Zij overleefde het vrouwenkamp van Ravensbrück en stelde zich gedurende de rest van haar leven ten dienste van organisaties die opkwamen voor de rechten van oud-gevangenen en verzetslui. Haar dochter, Linda Sevens, volgde haar daarin op en werd in 1997 voorzitter van de raad van bestuur van het Gedenkteken Fort van Breendonk. Daneels stelde zich bij de parlementsverkiezingen van 1949 voor de eerste keer kandidaat, kreeg de achtste plaats op de Kamerlijst maar werd niet verkozen. Eenzelfde scenario speelde zich af in 1950 en vervolgens op de Senaatslijsten van 1958 en 1961. De gemeenteraadsverkiezingen van 1952 vielen beter uit. Ze kreeg de vijfde plaats op de lijst - een strijdplaats - en werd verkozen met 493 naamstemmen, een opvallend hoge score. Ze zetelde tot 1958 maar werd bij de twee daaropvolgende gemeenteraadsverkiezingen niet herkozen. (Bron: <https://zoeken.liberas.eu/detail.php?id=595831>)

Voor de weg aangeduid met cijfer 3 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Hélène Mallebranckestraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Hélène Mallebrancke is geboren op 03 maart 1902 te Sint-Jans-Molenbeek (Brussel). Ze liep middelbare school aan het meisjeslyceum te Gent en ging naar de rijksuniversiteit van Gent, waar ze in 1924 als eerste Belgische vrouw het diploma ingenieur burgerlijke bouwkunde behaalde, met onderscheiding. Na een bijkomend studiejaar wordt ze ook ingenieur elektriciteit en in 1926 gaat ze in dienst bij het Bestuur van Telegrafie en Telefonie (vanaf 1930 de Regie van Telegrafie en Telefonie, RTT). Toen de Tweede Wereldoorlog losbarstte, werkte ze als hoofdingenieur en gewestelijk directeur van de RTT, regio Gent. Tijdens de Duitse inval, en hoewel ze al ziek was, stelde ze alles in het werk om de communicatielijnen tussen de geallieerde strijdmachten open te houden, een uitputtend werk waaraan ze op 30 augustus 1940 overleed. Hélène Mallebrancke bleef ongehuwd. Ze werd in november 1946 bij regentsbesluit postuum onderscheiden met het oorlogskruis met palm en vanwege de Franse regering met het oorlogskruis met palmen. (Bronnen: <https://www.ugentmemorie.be/artikel/faculteit-ingenieurswetenschappen-in-cijfers> & <https://books.google.be/booksid=fIj8NRvuNAC&pg=PA623&lpg=PA623&dq=%E2%80%A2%09H%C3%A9l%C3%A8ne+Mallebrancke&source=bl&ots=bh47i26P7Z&sig=ACfU3U0LeoLbazP1I-aqkoDsB6lfyM3zkw&hl=nl&sa=X&ved=2ahUKEwi0nrXprcDjAhWGx4UKHQ4RAbIQ6AEwA3oECAkQAQ#v=snippet&q=H%C3%A9l%C3%A8ne%20Mallebrancke&f=false>)

Voor de weg aangeduid met cijfer 4 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Martha Anthonisstraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Martha Anthonis is geboren op 17 juni 1899 te Gent en overleden op 01 februari 1990 te Merelbeke. Na haar huwelijk met Victor Desmuel was ze huisvrouw te Sint-Amandsberg. Samen met haar man verborg ze vanaf eind 1943 een radiopost van de dienst Clarence (dit was een Belgisch-Frans inlichtingennetwerk) en bracht ze documenten over. Na de arrestatie van de marconist in februari 1944 werd ook zij aangehouden. Dankzij een verzetsactie op de trein, die haar met talrijke andere gevangenen naar Duitsland moest transporteren, kwam ze reeds op 08 september 1944 vrij. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Voor de weg met cijfer 5 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Simonne Verhellestraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Simonne Verhelle was lid van de verzetsgroep rond Jean Duhamel en was op 15 juli 1944 actief betrokken bij de spectaculaire bevrijding van Albert Mélot, alias Martin (op de hoek van de Papegaaistraat en de Maagdestraat). Bij deze actie kwamen GFP (Gruppe Geheime Feldpolizei) om het leven. Simonne Verhelle werd nadien gearresteerd en kon pas in 1945 terugkeren uit Ravenbrück waarna ze kort nadien overleed. (Bron: Marc Verschooris, "De papegaai is geschoten" en VRT-nieuws "De papegaai is niet dood" :<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/drafts/jan-ouvry/75-jaar-geleden-de-papegaai-is-niet-dood/>).

Voor de weg aangeduid met cijfer 6 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Pierrette Cuelenaerstraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Pierrette Cuelenaere is geboren op 14 december 1922 in Parijs en overleden op 08 januari 2009 te Gent. Ze is opgevoed te Gent. Na het uitbreken van de oorlog verspreidde ze, als student, de sluikpers van de RVJ (Revolutionaire Volksjeugd), waaronder het krantje Londen-Moskou. Ze hielp ook bij het ophalen van steungelden. Op 11 januari 1942 werd ze door verklikking van een medewerker gearresteerd. Op het proces tegen de leden van de RVJ werd ze tot 3 jaar gevangenisstraf veroordeeld. Na haar terugkeer uit Duitsland huwde ze met Joannes Everaert, eveneens een Gents verzetsstrijder, en werd ze bediende. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Voor de weg met cijfer 7 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Julienne De Plupad' voorgesteld. Wijlen mevrouw Julienne De Plu was lid van de verzetsgroep rond Jean Duhamel en was op 15 juli 1944 actief betrokken bij de spectaculaire bevrijding van Albert Mélot, alias Martin (op de hoek van de Papegaaistraat en de Maagdestraat). Bij deze actie kwamen GFP (Gruppe Geheime Feldpolizei) om het leven. (Bron: Marc Verschooris, "De papegaai is geschoten" en "Le Heron, een Gents schuiloord van het Geheim Leger" : <https://ojs.ugent.be/GT/article/view/6202/6108>).

Voor de weg aangeduid met cijfer 8 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Martha Grypstraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Martha Gryp is geboren op 21 april 1903 te Gent en overleden op 28 augustus 1989 te Gent. Ze huwde met Georgius Bouchier en was sinds 1922 als bediende werkzaam in het maritiem agentschap Zeyen. Door de Duitse bezetting verloor ze haar job, maar haar vroegere overste begon later met een commerciële activiteit en wierf haar weer aan. In 1941 werd haar gevraagd om te helpen bij het overtypen van exemplaren van La Libre Belgique. Zo werd Martha Gryp actief in de V-Liga. Ze corrigeerde, typte en reproduceerde eveneens het blad Aufruf en maakte daarbij gebruik van een machine, die ze net als het papier, de stencils en de inkt van haar werkgever leende. Ook vlugschriften en de statuten van de V-Liga werden door haar uitgetypt en gereproduceerd. Tevens hielp ze Franse teksten naar het Nederlands vertalen. Als gevolg van de arrestaties verloor ze in de herfst van 1942 alle contact met haar medeverzetslui en kwam er een einde aan haar verzetsactiviteiten. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Voor de weg aangeduid met cijfer 9 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Stephania Demoorpad' voorgesteld. Wijlen mevrouw Stephania Demoor is geboren op 12 februari 1910 te Gent en overleden op 03 november 1961 te Gent. Na haar huwelijk met Victor Van de Velde bleef ze huisvrouw. Samen met haar man maakte ze vanaf omstreeks februari 1941 deel uit van het Belgisch Verbond. Ze wierf leden aan, verspreidde sluikbladen, vervulde koeriersopdrachten, en gaf ook inlichtingen door. Op 31 mei 1944 werd ze opgepakt nadat een gefolterde medewerker haar naam had verklapt. Na de bevrijding van de Duitse kampen keerde ze naar

Gent terug. Na haar scheiding van Victor Van de Velde, huwde ze met de heer Franciscus Verleye. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Voor de weg aangeduid met cijfer 10 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Simone Moulinpad' voorgesteld. Wijlen mevrouw Simone Moulin is geboren op 31 mei 1914 in Rillieux (Frankrijk) en overleden op 26 november 1995 te Gent. Na haar huwelijk met de heer Michel Desmet kwam ze zich in Gent vestigen. Vanaf 1941 leefde ze gescheiden en verdiende ze haar brood als kunstschilderes. In de herfst van 1940 begeleidde ze een in Gent ondergedoken Britse soldaat naar Brussel en begin 1944 verschaftte ze twee weken onderdak aan de Joodse familie Batavier. Rond die tijd werd ze koerierster. Ze verschaftte geld aan werkweigeraars en verdeelde sluikpers. In april 1944 dook ze onder in Brussel maar ze bleef wel bedrijvig. Op 26 juni 1944 werd ze gearresteerd in het bezit van een 200-tal exemplaren van Front en een plan van het vliegveld van Evere. Ze zat ondermeer opgesloten in Ravensbrück. Na haar bevrijding verhuisde ze naar Brussel. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Voor de weg aangeduid met cijfer 11 op het plaatsnaamgevingsplan wordt de naam 'Marie Pollstraat' voorgesteld. Wijlen mevrouw Marie Poll is geboren op 29 juni 1889 te Gent. Ze bleef ongehuwd en werd hoofd van de sociale dienst van de Union Cotonnière. In die functie had ze vanaf eind 1942 regelmatig gesprekken met verplicht in Duitsland tewerkgestelde arbeiders die met verlof waren in België. Ze probeerde hen aan te sporen niet terug te keren, maar onder te duiken. De inlichtingen over de toestand van de Duitse industrie, het moreel van de Duitse bevolking, ... gaf ze door aan een lid van Clarence (een Belgisch-Frans inlichtingennetwerk). Begin 1944 werd ze lid van Socrates. Binnen haar dienst sprak ze verschillende medewerkers aan die de werkweigeraars hielpen te ondersteunen. Ook aan Liem gaf ze geld voor het onderhoud van de ondergedoken personen. Na de oorlog bleef ze hoofd van de sociale dienst. (Bron: Dossiers Politieke Gevangenen)

Over deze plaatsnaamgevingen zal het advies van het Cultuurplatform D.M.O.W. (Desteldonk-Mendonk-Oostakker-Sint-Kruis-Winkel) worden ingewonnen.

Het college van burgemeester en schepenen wordt gevraagd een openbaar onderzoek te organiseren.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Definitief Plaatsnaamgevingsplan PL591 .pdf
- Info Simonne Verhelle (De papegaai is niet dood).pdf
- Info Julienne De Plu (de papegaai is niet dood).pdf

Voorstel

Legt aan de gemeenteraad / raad voor maatschappelijk welzijn voor ter beslissing:

Artikel 1:

Stelt de naam 'Hof van Oombergen' principieel vast voor de doortrekking van het reeds bestaande Hof van Oombergen binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 1 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 2:

Stelt de naam 'Hilda Daneelsstraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 2 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 3:

Stelt de naam 'Hélène Mallebranckestraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 3 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 4:

Stelt de naam 'Martha Anthonisstraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 4 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 5:

Stelt de naam 'Simonne Verhellestraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 5 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 6:

Stelt de naam 'Pierrette Cuelenaerestraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 6 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 7:

Stelt de naam 'Julienne De Plupad' principieel vast voor het nieuwe fiets- en wandelpad binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 7 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 8:

Stelt de naam 'Martha Grypstraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 8 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 9:

Stelt de naam 'Stephania Demoorpad' principieel vast voor het nieuwe fiets- en wandelpad binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 9 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 10:

Stelt de naam 'Simone Moulinpad' principieel vast voor het nieuwe fiets- en wandelpad binnen

de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 10 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 11:

Stelt de naam 'Marie Pollstraat' principieel vast voor de nieuwe straat binnen de verkaveling gelegen Dreef - Veldekenstraat te Oostakker, zoals met cijfer 11 aangeduid op bijgevoegd plaatsnaamgevingsplan.

Artikel 12:

Geeft opdracht aan het college van burgemeester en schepenen om het openbaar onderzoek te organiseren.